

PROPOSTA DE MOCIÓ PER LA RETIRADA DE LA SIMBOLOGIA FRANQUISTA I PER UNA POLÍTICA MUNICIPAL DE MEMÒRIA HISTÒRICA

Encara avui, després de més de 35 anys de la mort del dictador, el poble d'Artés viu d'esquena a la seva història més recent. La manipulació i la por que s'imposà al llarg dels anys de la dictadura i de l'anomenada "transició democràtica" encara pesen com una llosa en la nostra memòria com a poble.

Mai cap govern municipal ha realitzat una política municipal dirigida a la recuperació, commemoració i foment de la memòria històrica del nostre poble. Així, encara avui resta present al nostre poble, simbologia franquista en espai públic, en concret al cementiri municipal. Es tracta del monument "a los caídos" i de la placa de marbre de la capella. Ambdós alçats després de la Guerra Civil per part de les autoritats locals del règim feixista.

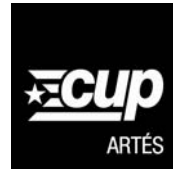
Ahora, tots aquells artesencs que perderen la vida o foren represaliats per la dictadura franquista i pel feixisme europeu, resten oblidats i encara no han obtingut el merescut reconeixement i homenatge.

Des dels finals del segle passat hi ha hagut una eclosió del moviment de recuperació de la memòria històrica a tot l'Estat espanyol. Les associacions de víctimes i els fills dels qui visqueren el franquisme n'han estat els impulsors. L'any 2000 s'obrí una de les fosses comunes de la Guerra Civil a Priaranza del Bierzó (Lleó). El nét d'una de les víctimes enterrada en aquesta fossa creà, aleshores, l'Associació per la Recuperació de la Memòria Històrica, amb l'objectiu de conèixer i fer públic el caràcter i els efectes de la repressió franquista. Va prendre força així, tot un moviment civil que reclamava la dignificació de les víctimes i els represaliats, l'obertura de fosses i un anàlisi crític i obert a la nostra història recent.

Aquesta mobilització popular possibilità l'aprovació, a octubre de 2007, de la Llei 13/2007, del Memorial Democràtic, per la qual la Generalitat de Catalunya constitueix una nova institució pública, que té per finalitat la recuperació, commemoració i foment de la memòria democràtica durant el període entre 1931 i 1980.

També a l'octubre de 2007 el Congrés dels Diputats aprovà l'anomenada Llei de la Memòria Històrica (Llei 52/2007, de 26 de desembre) per la que es reconeixen i amplien drets i s'estableixen mesures en favor de qui va patir persecució o violència durant la guerra civil i la dictadura. La Llei de la Memòria Històrica eleva a rang normatiu allò que és essencial a qualsevol societat democràtica, es a dir l'adopció "d'una sèrie de mesures en relació amb els símbols i monuments commemoratius de la Guerra Civil o de la Dictadura, sustentades en el principi d'evitar tota exaltació de la sublevació militar, de la Guerra Civil i de la repressió de la dictadura, en el convenciment que els ciutadans tenen dret a què així siga, a que els símbols públics siguin ocasió de trobada i no d'enfrontament, ofensa o greuge".

El seu article 15, destinat als "Símbols i monuments públics", diu textualment: "Les Administracions públiques, en l'exercici de les seves competències, prendran les mesures oportunes per a la retirada d'escuts, insígnies, plaques i altres objectes o mencions commemoratives d'exaltació, personal o col•lectiva, de la sublevació militar, de la Guerra Civil i de la repressió de la Dictadura". La llei per tant, no fa referència a reconversions i atribueix a

les administracions públiques la tasca de retirar tota simbologia franquista encara present avui en dia.

D'ençà, múltiples municipis han retirat la simbologia franquista dels seus pobles i han endegat projectes de recuperació de la seva memòria històrica local, molts d'ells amb l'ajuda del Memorial Democràtic.

Artés encara ha d'iniciar el treball per a la recuperació de la justícia, la veritat i la dignitat que cal restituir a les persones que foren represaliades a conseqüència de la dictadura franquista. Un treball que s'ha de desenvolupar en un ampli marc de col·laboracions, tant amb centres de recerca que treballen aquests temes: Centre d'Estudis Històrics Internacionals, Centre d'Història Contemporània de Catalunya, Grup de Recerca de sobre l'Època Franquista, Amical de Mauthausen, la Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana, Centre d'Estudis del Bages; així com amb organismes que treballen per a la recuperació de la memòria històrica com el Memorial Democràtic, l'Associació per a la Recuperació de la Memòria Històrica de Catalunya o l'Associació Memòria i Història de Manresa.

Per tot això, el grup municipal de la Candidatura d'Unitat Popular proposa al Ple d'Artés l'adopció dels següents acords:

Primer. Retirada de la simbologia franquista encara present al cementiri municipal, és a dir, tant el monument "a los caídos" de forma íntegra, així com la simbologia de la placa de la capella. Si s'escau, realitzar amb la màxima diligència possible, tots aquells canvis normatius que siguin necessaris.

Segon. Creació d'un subgrup de treball dedicat a la recerca i difusió envers la Memòria Històrica del nostre poble, el qual restarà integrat al grup de treball del Museu i el Patrimoni Històric, recentment constituït. Aquest grup serà l'encarregat de valorar el futur de la simbologia franquista retirada, amb el ben entès que part de la mateixa pot ser conservada i/o exposada al Museu municipal.

Tercer. Emprendre activitats de foment de la Memòria Històrica, en especial interès aquelles dirigides a la dignificació i reconeixement públic de les víctimes i els represaliats pel franquisme.

Artés, 15 de Maig de 2012